

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA: VII. RAZRED

ŠKOLSKA GODINA: 2016. / 2017.

UTORAK, 7. veljače 2017.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

_____
(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
Poštujte pravopisna pravila i pišite pisanim slovima.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadacima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1	
---	--

1. Koja se od navedenih tvrdnji povezuje uz prosvjetiteljstvo?

- A. težnja za uvođenjem apsolutističke vlasti kralja
- B. uvođenje jednakosti svih ljudi pred zakonom
- C. jačanje uloge Crkve u obrazovanju
- D. uvođenje jedinstvenoga europskog tržišta

1	
---	--

2. U kojem je gradu sklopljen mir kojim je Velika Britanija priznala neovisnost SAD-a?

- A. u Londonu
- B. u Parizu
- C. u Philadelphiji
- D. u Washingtonu

1	
---	--

3. Kojoj je hrvatskoj pokrajini posvećena tema radnje djela „Satir iliti divji čovik“?

- A. Dalmaciji
- B. Međimurju
- C. Istri
- D. Slavoniji

1	
---	--

4. Koja se od navedenih tvrdnji povezuje uz Kraljevsko vijeće za Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju koje je osnovano za vrijeme vladavine Marije Terezije?

- A. predstavljalo je prvu hrvatsku vladu
- B. donijelo je odluku o ukidanju kmetstva
- C. od svog utemeljenja je imalo sjedište u Zagrebu
- D. bilo je odgovorno Hrvatskom saboru

1	
---	--

 5. Koja je vojna sila početkom 19. stoljeća preko teritorija Dubrovačke Republike vršila daljnja vojna napredovanja prema Boki kotorskoj?

- A. Habsburška Monarhija
- B. Osmansko Carstvo
- C. Francusko Carstvo
- D. Mletačka Republika

1	
---	--

 6. Koji se od navedenih hrvatskih gradova **nije** nalazio u sastavu Ilirskih pokrajina?

- A. Bjelovar
- B. Dubrovnik
- C. Karlovac
- D. Rijeka

1	
---	--

 7. Koju je hrvatsku pokrajinu ban Jelačić 1848. godine proglasio sastavnim dijelom Hrvatske?

- A. Istru
- B. Turopolje
- C. Međimurje
- D. Zagorje

1	
---	--

 8. Koja od navedenih odluka **nije** donijeta na Bečkom kongresu?

- A. nijedna velika sila ne smije steći prevagu nad ostalima
- B. svrgavanje vladara od strane naroda je proglašeno nezakonitim
- C. poštivanje načela da vlast kraljeva potječe od Boga, a ne od volje ljudi
- D. poštivanje prava građana na slobodu govora

1	
---	--

 9. Vlადaru koje je njemačke države bila ponuđena carska titula 1848. godine na općenjemačkom parlamentu u Frankfurtu na Majni?

- A. Bavarske
- B. Saske
- C. Pruske
- D. Hannovera

1	

 10. Koja se tvrdnja povezuje uz djelovanje Ljudevita Gaja?
- A. smatrao je da kajkavsko narječje mora biti osnova hrvatskog jezika
  - B. predložio je uvođenje slova Č, Ž, Š i Ć
  - C. objavio je djelo „Kratka osnova horvatsko-dalmatinskog pravopisanja“
  - D. održao je u Hrvatskom saboru prvi zastupnički govor na hrvatskom jeziku
1	

 11. Koja se od navedenih bitaka odnosi na vojno djelovanje bana Jelačića?
- A. Pákozd
  - B. Vis
  - C. Valmy
  - D. Wagram
1	

 12. Koja je pjesma objavljena na naslovnici prvog broja *Zore dalmatinske*?
- A. Još Hrvatska ni propala
  - B. Horvatska domovina
  - C. Jezik roda moga
  - D. Zora puca, bit će dana

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz lijevog stupca na odgovarajuću crtu ispred broja u desnom stupcu. Tri su crte viška.

3

13. Povežite osobu s odgovarajućom ulogom u Francuskoj revoluciji.

	_____ 1. urednik novina <i>Prijatelj naroda</i>
A. Maximilien Robespierre	_____ 2. autor buduće francuske himne
B. kralj Luj XVI.	_____ 3. predstavnik sitnoga građanstva
C. Rouget de Lisle	_____ 4. sazvao skupštinu Generalnih staleža
	_____ 5. na čelu Kulturnog razuma
	_____ 6. na čelu peteročlanog Direktorija

3

14. Povežite osobu s odgovarajućom ulogom u hrvatskoj povijesti.

	___ 1. pokretač lista <i>Zora dalmatinska</i>
A. Ante Kuzmanić	___ 2. autor prve hrvatske moderne drame
B. Janko Drašković	___ 3. autor prve hrvatske opere
C. Vatroslav Lisinski	___ 4. pokretač <i>Narodnih novina</i>
	___ 5. pokretač ideje o Velikoj Iliriji
	___ 6. utemeljitelj Narodnoga zemaljskog muzeja

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

1	
---	--

 15. Koji je habsburški vladar krajem 18. stoljeća ukinuo županije u Hrvatskoj i uveo okruge?

1	
---	--

 16. Koja institucija prema Ustavu iz 1787. godine ima funkciju najviše zakonodavne vlasti u SAD-u?

1	
---	--

 17. Koji se izum s početka 19. stoljeća krije pod nazivom *Clermont*?

1	
---	--

 18. Koja se kulturna djelatnica, uz Dragojlu Jarnević, nalazi na slici „Muževi ilirske dobi“, kao istaknuta predstavница ilirskog pokreta? (ime i prezime)

1	
---	--

 19. Kako se naziva uređenje zemlje koje je proglašeno u Francuskoj donošenjem ustava 1791. godine?

1	
---	--

 20. Kako se zvao francuski maršal kojeg je Napoleon postavio za vojnog zapovjednika u Dalmaciji? (ime i prezime)

1	
---	--

 21. Koji je jezik 1827. godine uveden kao obvezatni predmet u hrvatske škole?

1	
---	--

 22. Pravopis kojeg je naroda poslužio Ljudevitu Gaju za pravopisna rješenja hrvatskog jezika?

1	
---	--

 23. U kojoj je talijanskoj državi buknuo prvi ustanak protiv apsolutističke vlasti 1848. godine?

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje.

U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu u lijevom stupcu ispred navoda.

2	
---	--

 24. Kronološki poredajte navedene događaje iz revolucionarne 1848./1849. godine.

_____ ruska vojska guši mađarsku revoluciju

_____ svrgnut kralj Luj Filip

_____ smijenjen kancelar Metternich

_____ početak rada općenjemačkog parlamenta u Frankfurtu na Majni

2	
---	--

 25. Kronološki poredajte navedene događaje iz povijesti zemalja pod osmanskom vladavinom.

_____ pobuna pod vodstvom Husein-bega Gradašćevića

_____ početak oružanog ustanka protiv osmanske vlasti na grčkim područjima

_____ jednakost građana Osmanskog Carstva pred zakonom

_____ početak ustanka u Srbiji pod vodstvom Đorđa Petrovića Karađorđa protiv osmanske vlasti

2	
---	--

 26. Kronološki poredajte navedene događaje iz hrvatske povijesti u 18. stoljeću.

_____ donijeta Hrvatska pragmatička sankcija

_____ sjedište Kraljevskog vijeća nakon požara u Varaždinu premješteno u Zagreb

_____ Josip II. donio uredbu o vjerskoj toleranciji

_____ smrt Josipa II.

Zaokružite slovo ispred točnoga kronološkog slijeda navedenih događaja.

1	
---	--

27.

- A. Napoleonov ulazak u Moskvu → Napoleon postaje car → bitka kod Trafalgara → uvođenje kontinentalne blokade
- B. Napoleon postaje car → bitka kod Trafalgara → uvođenje kontinentalne blokade → Napoleonov ulazak u Moskvu
- C. bitka kod Trafalgara → Napoleon postaje car → Napoleonov ulazak u Moskvu → uvođenje kontinentalne blokade
- D. Napoleon postaje car → uvođenje kontinentalne blokade → bitka kod Trafalgara → Napoleonov ulazak u Moskvu

1	
---	--

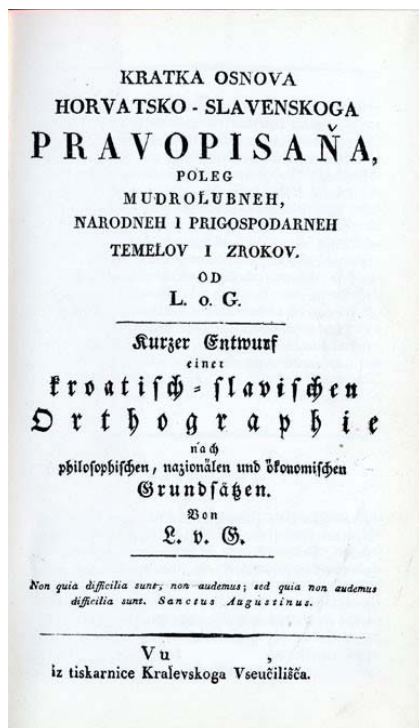
28.

- A. donesena „Zahtijevanja naroda“ → ban Jelačić ukinuo kmetstvo → ban Jelačić objavio rat ugarskoj vladi → ulazak bana Jelačića u Peštu
- B. ulazak bana Jelačića u Peštu → ban Jelačić ukinuo kmetstvo → donesena „Zahtijevanja naroda“ → ban Jelačić objavio rat ugarskoj vladi
- C. ban Jelačić ukinuo kmetstvo → donesena „Zahtijevanja naroda“ → ban Jelačić objavio rat ugarskoj vladi → ulazak bana Jelačića u Peštu
- D. ban Jelačić ukinuo kmetstvo → ban Jelačić objavio rat ugarskoj vladi → ulazak bana Jelačića u Peštu → donesena „Zahtijevanja naroda“

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnog izvora.

29. Pozorno pogledajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

A. Tko je autor prikazanog djela? (ime i prezime)

_____

B. U kojem je gradu tiskano prikazano djelo?

_____

C. Koje je godine objavljeno prikazano djelo?

_____

30. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Ratna pjesma Rajnske vojske

*Hajdemo! Djeco Domovine!
Dan slave je došao!
Protiv nas je podignuta
Krvava zastava tiranije!
(...)
Što hoće ta rulja robova,
Izdajnika, od kralja zavedenih?
Za koga ti gnjusni okovi,
Ti lanci odavno pripremljeni?
Francuzi! Za nas, ah! Kakva uvreda!
Kakav zanos treba izazvati;
Usuđuju se kaniti
Vratiti nas u staro ropstvo.*

1	
---	--

 A. Koji je suvremeni naziv prikazane pjesme?

1	
---	--

 B. Koji je kralj opisan u prikazanoj pjesmi?

1	
---	--

 C. Kako se naziva vrsta svečane pjesme poput prikazane u povijesnom izvoru?

---

31. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Mi slavenski narod trojedine kraljevine želeći kao i do sada ostati i nadalje pod krunom ugarskom, (...) želeći također ostati vjerni sadašnjoj vladajućoj dinastiji (...) dana 12., 13., i 14. ožujka ove godine u Beču, zahtijevamo od pravednosti kralja našega sljedeće:

(...)

2. Da se naš državni sabor sazove najkasnije do 1. svibnja ove godine u glavni grad Zagreb
3. Krepko i novo sjedinjenje u svakom smislu naše po zakonu i dogodovštini k nama pripadajuće kraljevine (...) s kraljevinom Hrvatskom i Slavonskom (...)

7. Temeljenje sveučilišta u Zagrebu

9. Slobodu tiska, vjere, učenja i govora

1	
---	--

 A. Kako se naziva vladajuća dinastija kojoj „slavenski narod želi ostati vjeran“?

1	
---	--

 B. Kako se zvao kralj kojemu „slavenski narod“ upućuje prikazanu molbu?

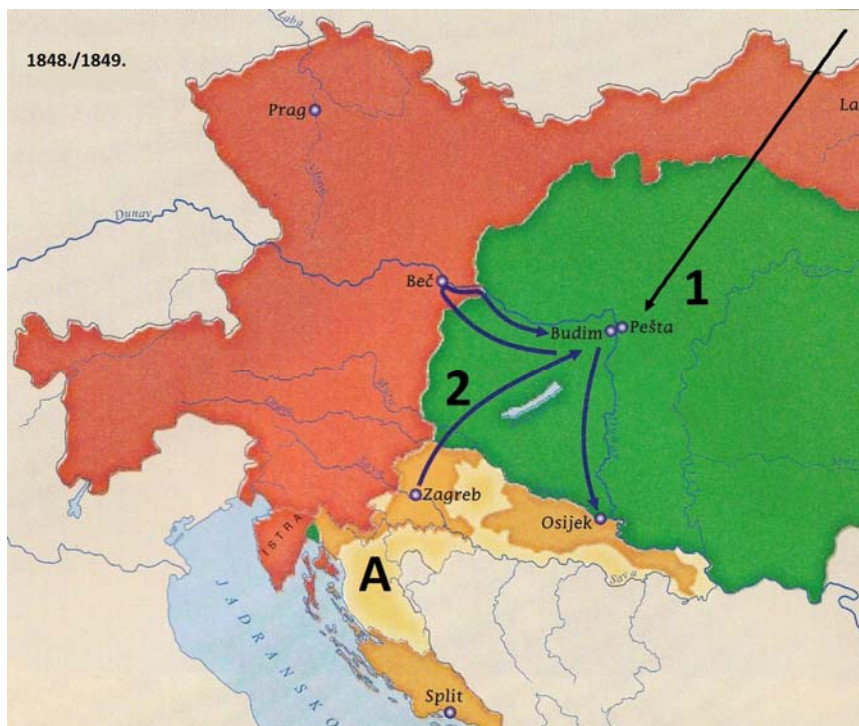
1	
---	--

 C. Kako se naziva kraljevina čije se sjedinjenje s Hrvatskom i Slavonijom traži u tekstu?

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih zemljovida

32. Povijesni zemljovid Hrvatske i okolnih zemalja u revoluciji 1848./1849. godine.

1	
---	--

 A. Kako se nazivao teritorij obilježen slovom A na prikazanom povijesnom zemljovidu?

1	
---	--

 B. Tko je predvodio vojsku smjerom obilježenim brojem 2 na povijesnom zemljovidu? (ime i prezime)

1	
---	--

 C. Vojska kojeg je carstva vojno djelovala smjerom obilježenim brojem 1 na povijesnom zemljovidu?

---

33. Povijesni zemljovid talijanskog područja od Bečkog kongresa do sredine 19. stoljeća.

1	
---	--

 A. Kako se nazivala država koja je na Bečkom kongresu dobila teritorij obilježen slovom A na povijesnom zemljovidu?

1	
---	--

 B. Kako se nazivala država obilježena slovom B na povijesnom zemljovidu?

1	
---	--

 C. Kako se nazivala kratkotrajna državna zajednica nastala 1849. godine u gradu obilježenom brojem 1 na povijesnom zemljovidu?
